

ГІМНАЗІЯ № 6 ЗВЯГЕЛЬСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

вул. Князів Острозьких, 58, м.Звягель, Звягельський р-н, Житомирська область, 11708,
тел. (04141)3-50-02, e-mail directors6@ukr.net, код ЄДРПОУ 22060221

НАКАЗ

від 05 січня 2026 року

№ _____

Про підсумки адаптаційного періоду учнів 5 класів

Відповідно до річного плану роботи Гімназії № 6 на 2025-2026 навчальний рік адміністрацією закладу здійснювалося комплексне вивчення рівня готовності учнів 5 класів до навчання у середній школі.

Підготовці педагогів для роботи в 5 класах НУШ передувало їх знайомство з навчальними планами як середньої, так і початкової школи, а класних керівників – із соціальними картками учнів. На батьківських зборах у 5 класах класні керівники Нагорнюк Н.М. і Забережна Л.Р. знайомили з особливостями фізичного та психологічного стану дитини при переході у середню школу в умовах воєнного стану.

Учителі-предметники на своїх уроках створюють атмосферу доброзичливості, будують стосунки з учнями з урахуванням їх індивідуальних особливостей, рівня їх готовності до навчальної діяльності.

У 5 класах навчається 42 учнів. У 5-А класі (класний керівник Нагорнюк Н.М.) – 21 дитина, з них – 3 учнів здобувають освіту на екстернатній формі навчання, 1 учень – на сімейній (домашній) формі навчання. У 5-Б класі (класний керівник Забережна Л.Р.) – 21 учень, з яких – 2 учнів-екстернатників. Протягом першого місяця здійснювалось формувальне, а в наступні місяці – оцінювання навчальних досягнень учнів за групами результатів. Адміністрація Гімназії відвідувала уроки, заходи у 5 класах, під час яких досліджувався рівень навченості та вихованості учнів.

Основними завданнями розвитку в 5 класах є:

- оволодіти базовими шкільними знаннями та вміннями;
- формування вміння вчитися у середній школі;
- розвиток навчальної мотивації, формування інтересів;
- розвиток навичок співробітництва з однолітками, вміння змагатися з іншими, правильно і різнобічно порівнювати свої результати з успішністю інших;
- формування вміння досягати успіхів і правильно сприймати невдачі, розвиток впевненості у собі.

Практичний психолог Мисюра В.А. провела діагностику рівня адаптації учнів 5 класів до навчання у середній ланці школи, бо перехід учня з початкової школи другого ступеня супроводжується низкою специфічних проблем, що потребують особливої уваги. Складність цього періоду зумовлена, насамперед, сукупністю психофізіологічних та особистісних змін, які відбуваються у внутрішньому світі дітей на межі 3-4 і 5 класів. До того ж, нові умови навчання в середній школі пред'являють більш високі вимоги до інтелектуального розвитку учня, підвищують темпи навчальної діяльності. Усе це

викликає напруження психіки дитини і може призвести до перевтоми, високого рівня тривожності, труднощів у соціально-психологічній адаптації.

Для досягнення поставленої мети була розроблена Програма дослідження, яка складається із:

- визначення характеру психологічного комфорту учня та емоційного стану (проективна методика «Неіснуюча тварина»);
- діагностики структури взаємин в учнівському колективі, виявлення «зірок» та «знехтуваних» (соціометрія);
- діагностики особистісної адаптації школярів (методика Фурмана);
- діагностики шкільної тривожності (методика Філіпса).

Допомогти дітям найменш болісно пройти період адаптації до нових умов, пов'язаних зі зміною зовнішніх обставин і внутрішніми змінами, - важливе завдання для всіх дорослих, що беруть участь у навчанні й вихованні школярів.

Розуміючи важливість вчасного виявлення дезадаптації учнів та залучення всіх учасників навчально-виховного процесу до її недопущення або подолання психологічною службою проводиться психологічна просвіта батьків і вчителів. Такі заходи дають можливість полегшити процес адаптації, уникнути деформації формування особистості, утрати контакту з дітьми і зниження мотивації до навчання.

У результаті дослідження виявлено дітей з високим рівнем тривожності: 5-А клас – 3 учнів (19%); 5-Б клас – 3 учнів (16%).

Виявлено учнів з труднощами у соціально-психологічній адаптації: 5-А клас – неадаптованість виявлена у 2 учнів (12%); 5-Б клас – неадаптованість виявлена у 1 учня (5%).

Виявлення соціометричного статусу учня: 5-А клас: лідер в класі 1 учень, до зони ізольованих потрапив 1 учень та 2 учня в зону «конфлікту»; 5-Б клас: позицію лідерів в класі тримають 2 учнів, до зони ізольованих потрапив 1 учень та 2 учнів в зону «конфлікту».

У 5 класах учням подобаються нові предмети, нові вчителі, класні керівники, хоча деяким учням складно адаптуватися до манери проведення занять деякими педагогами. Більшість школярів бачать школу і, особливо, уроки тим місцем, де вони можуть показати свої здібності і досягнення. У той же час найбільшу тривогу в учнів 5 класів викликає також школа, зокрема повітряні тривоги.

Інтелектуальний розвиток особистості залежить від пізнавальної мотивації. У ході діагностики було виявлено, що 45% учнів мають високий рівень шкільної мотивації, 46% – середній рівень, 9% - низький рівень мотивації.

При анкетуванні батьків було з'ясовано, що кількість домашніх завдань для п'ятикласників є достатньою. Практично всі учні 5 класів витрачають на виконання домашніх завдань від 1 до 2 годин. Батьки майже 65% дітей допомагають постійно або періодично, виконувати завдання вдома. В усіх батьків налагоджено контакт з класними керівниками і тому вони отримують достатню та вичерпну інформацію про шкільне життя своїх дітей.

Шкільну бібліотеку відвідують майже всі учні класу. Основна частина літератури, яку опрацювали учні протягом вересня-жовтня, відповідає навчальним програмам зарубіжної та української літератури: казки, легенди, міфи.

Виходячи з вищезазначеного

НАКАЗУЮ:

1. Вважати адаптацію учнів 5 класів задовільною.
2. Учителям-предметникам:
 - 2.1. Враховувати вікові та індивідуальні психологічні особливості учнів 5 класів.

- 2.2. Використовувати у своїй роботі принцип наступності між початковою та основною школами.
- 2.3. Запобігати груповій критиці дитини або її діяльності, а також порівняння її помилок з успіхами інших учнів.
- 2.4. Порівнювати якість роботи дитини тільки з її попередніми результатами.
- 2.5. Надавати емоційну підтримку учням словами, поглядом, жестами; демонструвати віру в успіх дитини, акцентувати увагу на успіхах, перемогах.
- 2.6. Підтримувати і заохочувати прояви активності в роботі на уроці у скutih, сором'язливих, тривожних дітей, підвищувати їхній статус у класі.
- 2.7. Посилити мотиваційну складову уроку, впроваджувати у своїй роботі засоби стимулювання та заохочення дітей до пізнавальної діяльності.
- 2.8. Розвивати рефлексивні уміння учнів, формувати навички самоконтролю та самооцінки.
- 2.9. Застосовувати різні види, форми та стратегії для залучення до співпраці батьків для вироблення однакових поглядів на процес розвитку, виховання та навчання.
3. Класним керівникам:
 - 3.1. Постійно працювати над згуртуванням дитячого колективу.
 - 3.2. Будувати спілкування в некритичній формі, формуючи адекватну самооцінку.
 - 3.3. Піднімати статус ізолюваного та знехтуваного учня (давати доручення, стимулювати, схвалювати його досягнення, створювати умови для співпраці з однокласниками).
 - 3.4. Продовжувати співпрацювати з учителями-предметниками, батьками учнів, практичним психологом, бібліотекарем.
 - 3.5. Провести години спілкування, бесіди, ділові ігри, тренінги, пов'язані з школою і проблемами вихованців, направлені на формування впевненої поведінки, подолання агресивності та грубої поведінки.
4. Практичному психологу Мисюрі В.А. продовжувати психолого-педагогічний супровід п'ятикласників.
5. Шкільному бібліотекарю Панченко Н.П. провести бібліотечні уроки в 5 класах щодо заохочення учнів до позакласного читання.
6. Заступнику директора з навчально-виховної роботи Коробчук Ю.В.:
 - 6.1. Продовжити спостереження за умовами адаптації учнів 5 класів.
 - 6.2. Ознайомити педагогічний колектив з підсумками на педагогічній раді.
7. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника директора з навчально-виховної роботи Коробчук Ю.В.

Директор

Ігор ТРОФИМЧУК